Autor Guste Santini
Subota, 23 Lipanj 2001 21:09

«Jutarnji list» od 23. lipnja 2001. godine, na naslovnoj stranici, nam donosi zapravo očekivanu vijest. Stvari očito postaju sve složenije i sukladno porastu složenosti svekolikih odnosa rastu i napetosti. Mnogo što šta od željenog i obećanog nije ostvareno ili je to učinjeno samo djelomično.

Polako se «topi» nacionalno bogatstvo s kojim očito nismo znali upravljati. Ulje na vatru su donijeli lokalni izbori koji su, iako «šaroliko» pokazali da stvari ne idu željenim pravcem. Što više, HDZ pokazuje veću vitalnost nego što bi to čovjek s obzirom na njihovo ponašanje i njihove rezultate očekivao. Ovo svakako nije kompliment HDZ-u već kritika postojećoj vlasti. Nisu prošle niti dvije godine i već su se pojavile značajne «crne» rupe koje «usisavaju» hrvatske resurse. Nije lako biti Premijerom, a još je teže biti Ministrom financija. Na žalost, stanje koje danas imamo samo je početak još složenmijih uvjeta i ograničenja.

Komentari u smislu «katastrofičari», ostvareni su rezultati tek su priča («opijum naroda») koja više nema zagovornika. Ili preciznije rečeno hrvatska privreda ne pokazuje znakove «oživljavanja»; sve je to ipak samo sezonski karakter. Proračun i kretanja, vezana uz njega, pokazuju svekoliku složenost problema koji su pred nama. Kozemtika koja je u međuvremenu učinjena pokazuala se je štetnom. Javna ekonomija je složen posao i nije ga moguće voditi «sluhom» već zahtjeva vrlo preziznu analitičku podlogu.

Spomenimo ukidanje zaštitne kamate na kapital, zatim donošenje zakona o porezima i prirezima na lokalnoj razini, te, na kraju, nemogućnost prodaje obiteljskog srebra. Smanjene mogućnosti zaduživanja stvari samo dramatiziraju. Postojeća «ekonomsko-politička filozofija» jasno pokazuje da nije u stanju naći izlaz iz postojećeg stanja. Neslaganja u okviru šestorke (petorke) samo su površinska manifestacija dubokih i značajnih strukturnih problema hrvatske privrede. Treba istaći da u pojedinim komentarima se već mogu nazrijeti i predizborni slogani pojedinih stranaka. Sve bi bilo lakše da nije tako duboke krize u kojoj se nalazi hrvatska privreda.

Kažu da je J.F.Kennedy jednom izjavio: «Ako društvo nije u mogućnosti pomoći mnogobrojnim siroamsima neće biti kadro ni spasiti nalobrojne bogataše.» Drugim riječima nije moguće voditi razvojnu ekonomsku politiku ako ona u sebi ne implementira i socijalni aspekt - posljedica te i takve politike. Nastavi li se postojeća ekonomska politika sigurno je da će se kriza produbljavati i da će turistička sezona tek biti ugodno i opojno «vino» da bi nam stvari izgledale ružičastije. Doći će jesen, tmurna, priroda na samrti, i gospodarstvo u kolapsu - kada se pokaže da je turistička sezona bila iluzija koja ne rješava problem. Rasprodaja će odgoditi probleme ali ih neće rješiti. Rasprodaja obiteljskog sreba nikako neće rješavati probleme ona ih samo može odgoditi i multiplicirati.

Kolika je participacija postojeće vlasti u današenjm stanju hrvatske privrede teško je reći. Međutim, činjenica da nije javno iznijela podatke u kakvim uslovima preuzima vlast čini je izravnim sudionikom prethodnih zbivanja. O tome sam nebrojno puta pisao u časopisu «EKONOMIJA/ECONOIMCS» i govorio na javnim tribinama, stručnim skupovima, znanstvenim skupovima, pisao u novinama i na ovim web-stranicama kao što je redovitom čitatelju to poznato. Privredna kretanja i njihova analiza s konkretnim prijedlozima poznati su

pretplatinicima ovih web-stranica. Moje je mišljenje što pokazuju podaci da je postjeća vlast naslijedila ozbiljne poteškoće i tek je manjim djelom u njima participirala. Ono što ostaje ostvoreno pitanje je: zašto nije javno i precizino izvršila analizu da hrvatski građanin zna u kojem je stanju njegova država? Iako imam o tome mišeljenje ono svakako nije relevantno koliko je relevantna iznesena dijagnoza.

Izneseno ukazuje i pokazuje da se približavamo izvanrednim izborima breže nego što to mogu građani zamisliti. Ipak i novi izbori bez jasne koncepcije i strategije razvoja tek su produžetak agonije i tim putem nije moguće naći izlaz. Kažu da je Hanibal izjavio: «Ili ćemo naći put ili ćemo ga napraviti.» Mi put imamo i nama ne treba Hanibal već Aleksandar Makredonski koji će presječi Gordijski čvor. Gordijski čvor je koncepcija i strategija razvoja koju nije moguće ostvariti kozmetičkim preparatima već ozbiljnom – utemeljenom – rekonstrukciojom sistema. Imamo li za to snage - neznam. Nadam se da bi Aleksandar Makedosnski to svakako učinio i tako spasio dramatično stanje koje je u hrvatskoj privredi.